

SZABADSÁG

A Magyar Népi Szövetség
udvarhelymegyei hetilapja

Megjelenik minden kedden reggel
Felelős szerkesztő: Imets János

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Székelyudvarhely, Kossuth Lajos utca 18. szám.

Az Egységes Női Szervezet megalakulása elé

Országunk demokratikus erői mérföldléptekkel haladnak előre a megvalósítások útján.

A monarchia korhadt rendszerét felváltotta a népi köztársaság. Széttagozódott szervezeti életünket egybekapcsolja az Egységes Munkáspárt, mely a munkásosztály élcsapata lesz.

A romániai demokratikus női mozgalom is jelentős határköhöz közeledik. Megalakul az egységes női szervezet.

Ez az egységes női szervezet magában foglalja a munkás, földműves, értelmiségi asszonyok, nők hatalmas tömegét.

Célkitűzései között szerepel a nők egyesített harca az igazságos és tartós békéért, a baráti kapcsolatok szorosabbra fűzése az összes béke- és szabadságszerető népekkel, amelyeknek élén a Szovjetunió népei állanak, tényleges részvétel a demokratikus rendszer megerősítésében és az ország újjáépítésében, valamint a gazdasági életben, a család életkörülményeinek a megjavítása céljából a nők állampolgári öntudatának és műveltségbeli színvonalának emelése, az anya- és gyermekvédelem, az együttélő népek közötti barátság szorosabbra fűzése.

Ezek a célkitűzések — melyeket az Egységes Női Szervezet meg is fog valósítani — országunk fejlődésében nagy jelentőséggel bírnak.

Nemcsak a múltban, — amikor az illegális munkában, vagy az akkori elnyomó rendszer nehezségei közepette kellett harcolni az igazságért és az emberi jogokért — hanem a jelenben, amióta a szabadság diadalmas útját járhatjuk — öntudatos dolgozó nőink, asszonyaink hatalmas tábora tanujelét adta annak, hogy valóban élni tud és élni akar a neki biztosított jogokkal.

Országunk kormányában két nő miniszter foglal helyet, közhivatalaink élén, városaink irányításában több helyen nőkkel találkozunk, ugyanígy a művészet minden ágában jelentős eredményeket érnek el a nők.

A politikai és kulturális munka mellett hatalmas munkaterület várja országunk nőit, a gyermekvédelem, az anya- és csecsemővédelem. Egy egészséges nemzedék

REAKCIÓS MÁKVIRÁGOK

PAP: aki szabotálja a demokratikus kormány intézkedéseit,
TANITÓNŐ: aki MNSZ ellenes propagandát fejt ki és **TANITÓK:** akik politikai tájékozatlanságra hivatkozva izgatnak

Lebbentsük félre egy kicsit a demokrácia függönyét és nézzünk be a mögéje megbujt alakokra, ahol a következőket pillantjuk meg.

Elsőnek egy igazán méltatlan isteni szolgát, Gáspár Samuél bardoci református papot pillantjuk meg. Szerény és csendes. Olyan, mint egy áldozati bárány, csak sokat engedett meg, úgy „Isten segédelmével” magának s ezért kellett feláldozza önmagát egyéni karri vágyának s ezen keresztül reakciós gondolatmenetének. Nevezett lelkiatyja ahelyett, hogy a demokratikus rendszerünk kormányintézkedéseit be tartotta volna, azokat jobbnak látta szabotálni s másokat is ártatlanul bűntársává szereteit volna tenni. Nem is volt az ő szemében olyan nagy bűn, amit elkövetett. Mint hangoztatta „csak egy kicsi buza keveredett össze a polyvával s ezért csináltak ilyen nagy dolgot”. Szerinte tévedés volt az egész s így került „tévedésből” lelkiatyánk hat hónapra a tömlőbe, honnan nem az Isten kegyelméből, hanem mások kegyelméből szabadult ki, — kissé talán korán. Mint a MNSZ helyi szervezetének kulturfelelőse nem tevékenykedett semmit, vagy ahogyan másképpen is szokták kifejezni, rosszul sárlázkodott. Itjusági szervezetünket megnevelte s szétzillesztette. A falu lakosságát két táborra osztotta, maga köré csoportosította a jó kepelűző „nagygazdákat”. Így próbálta az osztályelleneteket kitelezésével magát magasra emelni. De újból tévedett, mert szerény személyiséget nem bírta megvédeni.

Lelkiatyánk méltó társa felesége, született Incze Zsófia tanítónő. Hűségeen egy úton jár férjével a reakció utvesztőinek göröngyös útján, de épp itt botlott el. A bardoci nőcsoport felelőse volt s így sikerült neki a női munkát teljesen elsabotálni. Pedig dolgozott szegény, csak nem jól. Azt

híresztelte, hogy a MNSZ a nőket kommunistáknak nevei, mert az a célja és az összetétele is olyan. Így izgat a tiszteletes tanítónéni mai rendszerünk és annak felépítése ellen, melynek alapjához még egy porszemot sem tett le.

A reakciós mákvirágok közé tartozik Szopos Sándor székelydobói tanító ur is, aki szintén áldozata — nem a mai társadalmi rendszernek — hanem az igen mellreszívott püspöki körle véinek. A MNSZ által összehívott gyűlést izgatásra használta fel, fellázítván a népet a MNSZ ellen. A horthysta szellemben nevelt tanító ur cinikusan azt hangoztatja, hogy „politikailag teljesen tájékozatlan vagyok”. Ellenben nem val politikai tájékozatlanságra ama kijelentése, hogy „ha engem innen eltesznek, magyarul nem tudó román tanítót fognak kapni”. Így értelmezi és terjeszti egy dobói néptanító a demokráciát. A tanító ur a demokrácia terjesztését a gyermekek körében nem rémhírterjesztéssel oldja meg, hanem pálcával. Jobban értik ezt az apró nebulók, mint a rémhirt. Toásó Márta unokáját úgy megverte, hogy kénytelen volt a felelősségrevonásától való gyáva félelmében a gondviselőt sárga vászonnal lekenyerezni. Azzal a sárga vászonnal, melyet demokratikus rendszerünk juttatott neki. — reakciós szolgálataért. Ez is politika, kedves tanító ur.

Nem hagyhatunk ki a reakciós mákvirágok közül egy másik diszpéldányt sem, Borbély Mózes kigalambfalvi tanító urat, akinek ifju neveljei demokráciánk negyedik évében hangosan élteik a reakciót és énekelik „Hurry Miklós katanája vagyok”. A tanító ur erről csak annyiban vesz tudomást, hogy égő sovén szemével biztatón hunyorít. A nagy gazdákat és ezeket a fiatal maguk mellé csoportosította ama kijelentésen keresztül, hogy ha őt elmozdíjak, tiszta román tanítót kapnak.

Megkötötték Budapesten

a barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződést Románia és Magyarország között.

A szerződést a Román Népköztársaság kormánya részéről Groza Péter dr. miniszterelnök írta alá, akit a román kormányküldöttséggel Magyarország dolgozói nagy lelkesedéssel ünnepeltek.

felnevelése.

Ezt a szerledegző felelősségteljes munkát, mely országunk, fiatal demokráciánk dolgozó nőire vár, csak szervezeten, egységes irányítással lehet eredményesen végezni népünk érdekeiben.

Szükség van az Egységes Női Szervezet egybefogó irányítására.

Szükség van az egységes női szervezetre, melynek a megalakulása a küszöbön áll és amely országunk életében határkövet jelent.

Az építő munka folyik... A „Gh. Gh. Dej” munkabrigádok mellett ma már az „Ana Pauker” női munkabrigád teljesítményeiről is hallunk. Hallani fogunk majd

Méltó társa Szoposnak. Az ügye már részben ki is van vizsgálva. Ezzel se gédkezet egyes tanügyi vezetők is adtak, felfegyverezvén telefonon keresztül a védekezés módzataival, akárcsak Szopost. Ezen segédkezet nyújtók nem gondolják azonban meg azt, hogy a telefonbeszélgetést véletlenül meg is lehet hallani, s ezt pedig az ő eddigi számlájukra írják.

Reméljük, hogy a függöny mögött előbujt mákvirágok felettes hatóságai meg fogják tenni a szükséges intézkedéseket, hogy közzélt és demokráciánk fejlődését szolgáló intézményeiket ilyen egyénekkal ne kompromittálják és elvárjuk, hogy a jövőben ők maguk fogják kitesztani soraiából demokráciánk belső ellenségeit — nem várva mindig a demokratikus szervezetek közbelépését. Az ilyeneknek nincs helye kathedrán és tudunk szerint börtönviselt pap nem vehet többé palástot magára, legkevésbé azt a palástot, amelyet egyszer már beszennyezett. Az ilyeneknek politikai ténykedése nem áll egyébből, mint a mai társadalmi rendszerünk kritizálásából és ócsárolásából. Az öntudatos munkásosztály elűsparja az ilyen ellenségeit és megsemmisíti őket.

Reméljük azt is, hogy a többi függöny mögött lévő tanulni és okulni fog megrajzolt eszmétsáik eseteiből és eddigi magatartásukon változtatva igyekezni fognak a javulás útjára lépni.

Megválasztották az Egységes Munkáspárt

országos kongresszusának kiküldöttéit az udvarhelymegyei dolgozók.

Január 25-én, vasárnap délelőtt tartotta meg konferenciáját Székelyudvarhelyen az Egységes Munkáspárt.

Ezen a konferencián a megye 100 kiküldötté vett részt.

Kinzel József megnyitja után Grün Dezső központi kiküldött mondta magasszintű politikai beszámót.

Ezután a jelölő bizottság javaslatára egyhangúlag megválasztották az öt kiküldöttet, akik Udvarhelymegyét az Egységes Munkáspárt országos kongresszusán képviselni fogják.

A kiküldöttek: Grün Dezső, Csiki F. János, Keintzel József, Mihály József, Eiczes Antal.

A megyei konferencia az Internacionális elenekléssel ért véget.

A résztvevők közbeneden vettek részt, ahol lelkes felköszöntők hangzottak el a munkás paraszt-értelmiség egységes harcának jegyében.

Ana Ipatescu, Simó Donka, Varga Katalin munkabrigádokról és ezek a brigádok a jövőt, az országot építik egy egészséges irányítás alatt.

Az egységes női szervezet küszöbönálló megalakítása, fiatal demokráciánk újabb győzelme.

B. B. M.

Egyesült Női Szervezet nagygyűlése január 29-én d. e. 9 órakor a városháza tanácstermében.

LENIN,

a győztes nagy szocialista forradalom kezdeményezője, a Szovjetközársaság megalapítója halálának 24 ik évfordulójáról f. hó 21 én Székelyudvarhely demokratikus közönsége is szép ünneppé emlékezett meg.

Az estélyt a szakszervezet fuvós zenekara nyitotta meg. Grama József, az Arlus főtitkárának bevezetője után Balosin Gh. Alexandru csendőrfőhadnagy román nyelven, Gottesmann László dr. magyar nyelven méltatták a munkásosztály nagy tanító-mesterének életét és alkotásait. Alkalmi szavalkók után az Internacionálé élénkelésével végződött az estély.

Két hét alatt 80 eset, 18 ítélet az udvarhelyi GESz munkája

Az udvarhelymegyei gazdasági ellenőrök megfeszített öntudatos munkáját mutatják ezek az adatok.

Az elköszött élelmiszernek a napközi otthon gyermekei és a kórház betegek örvendenek. Ugyanakkor az ország gazdasági életének, az újjáépítésnek újabb szabotálói kerültek hurorra.

Hangverseny

rendezéséről küldött Székelyudvarhelyre értesítést Ionța Petruca marosvásárhelyi zenetanár, hegedűművész, bizonyára öröme városunk zenekedvelőinek. Petruca ugyanis, mint erről beszámoltunk, néhány héttel ezelőtt, egy előzetes hírverés nélkül, mondhatni: öletszerűen rendezett estélyen bemutatta már tudását és rokonszenves képességeit városunkban, általános tet szekt kélve a mezejent kevés számú hallga óságban. Újabb szereplése kétségtelenül találkozik ennek a korábbi közönségnek az óhajtásával, de remélhetőleg, ez a közönség most ki egészítődik még sok más zenekedvelővel is, akik Beethoven, Brahms, Mozart, Hubai, Kreisler, Novacek, Porumbescu, Rimszky Korsakov, Paganini, Sarasate, Wieniawsky és más nagyok műveinek meghallgatására nagy számmal fognak megjelenni a Népvédelmi Szervezet Kökereszt téri helyiségében. A hangverseny február 5-én este 8 órakor kezdődik, s a műsor zongoraszót Tompa Lászlóné vállalta el.

Elfogták az ORAP panama bujkáló főbűnösét

Gazdasági ellenőreink alig néhány hónapja rántották le a leplet az ORAP vezetőinek, a Neagoe testvéreknek sőtét üzelmeiről. Akkor a főbűnös az igazságszolgáltatás markából kicsúszott, mert a rendőrségről meg tudott szököni. Neagoe urnak azonban korai volt az örome, mert demokratikus rendőrségünk, Stoleru rendőrtörőnkkel az élen, állandóan nyomozott utána, míg végre bizalmas értesülés alapján letartóztatták Neagoe rejtegetőjét, Iu miu Nicolae bukaresti lakost, aki üzenetet hozott Neagoe Udvarhelyen lakó feleségének. Ifjúmú ur a rendőrségen bevallotta Neagoe bukaresti rejtekhelyét és így a fővárosi rendőrség a helyi rendőrség telefon-értesítésére Neagoe urat éppen abban a pillanatban tartóztatta le, amikor lakást, azaz rejtekhelyet szándékozott változtatni.

Ma már Neagoe ur újra Székelyudvarhelyen várja megérdemelt büntetését. Reméljük, hogy az elől nem fog megszökni. b.b.m.

A megválasztott népiügyszek, és népbirák névsora

Népiügyszek: Deák Mózes, Kovács Ferenc, Jakab János, Jónás András, N greanu Selian, Gáspár Balázs, Fekete János, Kovács Eliza, Marosi Géza, Junger Ábrahám, Rácz Imre, B. Baksa Mária, Benedek Sándor, ifj. Banyai János.

Törvényeségi népbirák: Páll József, Kiss Károly, Lán zky Ernő, Ityés Márton, Selyem István, Incze Sándor, Gagó János, Bokor Béla, Gálpai János, ifj. Katona Ferenc, Bajnovszky Erzsébet, Heim József, R da Sabáu, Lakatos István, Kovács Pál, Papp Margit, Szilágyi Árpád, Bartalis Ferenc, Peltzer Vilmos, Tamás Gyula, Csucsi Vilna, Stemmer Viktor, Bójthe Rózália, Csizér Zoltán dr., Horváth Jánosné, Libber András, Haurich Gyula, Kerestély Jenőné, Szente Gyula, Péter Sándor,

Kovács Ernő, Nagy Géza, Deák Márton, Dénes Nándor, Bokor Péterné, Jakab Sándor, Bójthe Miklós, Deák István, Zombori József, László Béla, Varóné Tomori Viola dr., Balogh Ferenc.

Járásbírószági népbirák: Hajdu Béla, Nemes Péter, Vaszi János, Pál Ferenc, Darvas Ferenc, Benedek Albert, Banyász János, Furták János, Soó Dénes, Dimány István, Kolcsár dr. né Radó Judit, Bokor Lajos, özv. Szócs Karolyne, Zingliczky Endre, Ferenczi Gy., Bódy András dr., Kovács Jónné, Szilágyi Pál, Nagy Pál, Dázi Manci, Gábor Mihály, Tamás László, Dobai János, Ferenc Árpád dr. né, Sinkovits Olga, Mészáros Imre, Hegedűs Gyula, id. Kiss Ferenc.

Az MNSz közművelődési bizottságának közleménye

A közművelődési bizottság a vár megye minden kultúregyesületét fel szólítja, hogy vizsgálja felül a tagok helyzetét és magatartását és zárja ki sorából mindazokat, akik az egyesület munkáját akadályozzák, vagy helytelen irányba akarják terelni.

A helyi szervezetek közművelődési felelősei az összeállított munkatervet ellenőrzés végett, kötelesek a vár megyei közművelődési bizottságnak bemutatni.

A közművelődési bizottság figyelmezteti a vidéki szervezetek ifjú és közművelődési reszortjait, hogy ne fizessenek se egyeseknek, se egyesületeknek idejélmult szindarabokért a zsarolás fogalmát kimerítő magas díjakat, hanem vásároljanak a mai idősznek megfelelő, új és olcsón beszerezhető népszínműveket.

Vidéki körutak alkalmával többször tapasztalt dolog, hogy egyes felekezeti tanítók sincsenek tájékozódva a Szabadság heti lapban hirdetett fontos tudósításokról, hirdetésekéről és rendeletekről. Hogy ez a jövőben meg ne ismétlődjék, a közművelődési bizottság kéri az érdekelteket igazgatóiul, hogy a lapot az iskolájuk, vagy a tanterület számára lehetőleg azonnal rendeljék meg.

A közművelődési bizottság a jelentésekből örömmel vett tudomást a tanítószág nagy részének tevékeny köz-művelődési munkájáról. Ugyanakkor értesült olyan esetekről is, mikor egyesek teljesen kivonták magukat a munkából. Felhívja ezen utóbbi kis csoportot, hogy lánson munkához, legyen vezetője a faluja közművelődési életének.

A közművelődési bizottság elhatározta, hogy vagy a Szabadság heti lapban, vagy körrendeletben hamarosan közli az engedélyezett színművek teljes jegyzékét és azt, hogy hol szerzhető be az illető mű.

Érezzük, hogy ez az ut a miénk. A királyozás nem volt semmi közünk — tőlünk független, idegen hatalom volt. A Népi Köztársaság azonban a miénk, az ország dolgozó népeé. Annnyira a miénk, amennyire részt veszünk a kiakításában, fejlesztésében, építésében. Dobjunk minél többet az érdekből, hogy minél inkább magunknak érezhessük.

Váro Györgyné.

Hirdetmény

Felhívjuk az összes mesterek, tanoncok és szülők figyelmét, hogy az ujonnan megnyitott tanoncotthonra a felvételeket megkezdjük.

Felhívjuk az érdekeltek figyelmét, akik igényt tartanak a tanoncotthonra, hogy a legrovidebb időn belül az Ifjú Munkás Szövetség székházában jelentkezzenek. A tanoncotthon bizottsága.

x **Eicserelnem** üzlethelyiségemet és lakasomat ruhóznánó keres, kis családi házzal. SÁNTHA Kossuth-u. 40.

x **Kitűnő** kaban levő Singer férfi szacógep eladó. SÁNTHA Kossuth u. 40.

x **Eladó 2 ház** Solymossy utca 8 és Anna-u. ca 12 szám. Érdeklődni lenni. Bathien utca 11 sz. alatt.

x **Eiveszitettem** Gyorgy Sandor műszárosnester (Székelykeresztúr) nevre szóló irataimat. Kérem a becsületet megaitatót, adja be a kiadóhivatalba. Lelő jutalmat kap.

x **Üzlethelyiség** telépéssel azonnal átadó. Lamin u. 8.

x **Romanul** tudó nyugdíjas jegyző szerepy díjazásért bármilyen szellemi munkát vállal. Cim a kiadóhivatalban.

— **Köszönet, testvérek!** A MNSz kultúrcsoportjának január 11 én este Bikafalván, 12 én dé.után Agyagfalván és este Bögözben rendezett előadásai teljes sikerrel végződtek. A kultúrcsoport ezután mond köszönetet mind három község lakosságának és előjáróinak a szives támogatásért: Bikafalván Balázs Ferencnek, Kassay Pál jegyzőnek és feleségének, Németh Dénes RKP sejtikárnak, Péter Gergely MNSz elnöknek, Péter Lajos bírónak és a csendőrfőrs tagjainak; Agyagfalván Bálint István tanítónak, Gsomor Dénes MNSz elnöknek, Márk Minály ref. lelkésznek és Simó Sándor jegyzőnek; végül Bögözben az IMSz-ből László Imre, Varga Dénes és Tóth Sandornak, Badó Béla jegyzőnek, Bartalis Józsefnek, ifj. Csomor Sandornak, id. Demeter Józsefnek, ifj. Demeter Józsefnek, Jakab József ref. lelkésznek, Pál Györgynek, Szilágyi Ferencnek, Varga Mózes bírónak, a csendőrfőrsparancsnoknak és a csendőrség valamennyi tagjának.

x **Óra, ékezer, látszer** adás, vétel, csere és javítás, **Veress és Csizmadianál**, Olorheiu, Szabó Karolyne vendéglője mellett.

— **Szigoru ebzárlatot** rendelt el Székelyudvarhelyen a hatóság amiatt, hogy vesztett kutyák ismételten mártak meg az u cán gyanúlanul háladókat. Az iniézkedés ellenére még azóta is nem egyszer lehet szabadon csatangoló kutyákkal találkozni városunkban. Ez az állapot tulajdonosainak nemcsak a kutyájukkal s a magukat érhető büntetéssel való nemtörődésre vall, hanem arra is, hogy nem eszméltek rá a közönséget megillető felelősségükre sem, amivel törődni ma mindenkinek minden előbbi időnél fokozottabb kötelessége. Az ilyeneket valóban szigoru büntetéssel is figyelmeztetni kéltene erre az embertársi kötelességükre.

x **Ismételten felhívom** tisztelt vevőimet, hogy javítás vegett régóta nálam lévő órákat 8 napon belül vátsák ki, ellenkező esetben **semmi néven nevezendő** felelősséget nem vállalok.

Horváth Ferenc órás, Kossuth u. 8.

Serv. Jud. de Contr. Ec. Olorheiu

4. sz. KÖZLEMÉNY

Ismételten felhívjuk mindazon egyének figyelmét, kiknek bármily címen nyers, feikész, vagy kész bőrök birtokukban vannak, hogy azokat háladék-talanul szolgáltatassák be a Bőripari Hivatal megbízottjainak (volt ORAP). Községekben, amennyiben fenti megbízott nem jelentkezik, kötelessék azokat az eljárásúgnál bejelenteni és az átvétel időponjáig jóállapotban megőrizni.

Mindazok ellen, kiknél ellenőrző szerveink ily bőröket találnak, a 351. sz. szabotáztörvény szerint büntetettek.

Hiv. vez.:

Opt. Simion Pavel, Izsák László,
vezérfelügyelőhelyettes. titkár.

Dos. No. 340/Na/947.

PUBLICATIUNE

Dl Vilhelm Kenderesy, domiciliat în com. Cristurul Săcuesc, jud. Olorheiu, a făcut cerere acestui Minister pentru a i se acorda cetățenia română. Prin cerere pe ționarul arată că este supus maghiar, de profesiune călău tâmplar, răscut în com. Szeged Ungaria, la data de 12 Martie 1916, de religie romano catolică. Conform art. 19 din legea privitoare la dobândirea și pierderea naționalității române, se publică această spre știința acelor care ar voi să facă în înținare, potrivit dispozițiilor art. 20 din zisa lege.

p. conformitate: **El. Ionescu.**

Nyomatott a »Szabadság« könyvnyomdában Székelyudvarhelyt.